

ÎNCHEIERE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexandru Kuiumcean, prin intermediul avocatului Dinu Brașoveanu,

în cauza civilă la cererea înaintată de SRL „East-Auto-Lada” către Alexandru Kuiumcean cu privire la încasarea prejudiciului,

împotriva deciziei din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de SRL „East-Auto-Lada”, fiind casată hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 18 mai 2017, SRL „East-Auto-Lada” s-a adresat în instanța de judecată către Alexandru Kuiumcean cu o cerere privind încasarea prejudiciului.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la 29 iunie 2015, Alexandru Kuiumcean, conform cererii personale depuse, a fost angajat în funcția de șofer de autocamion de tonaj mare la compania SRL „East-Auto-Lada”. În aceeași zi, la 29 iunie 2015, între Alexandru Kuiumcean și SRL „East-Auto-Lada” a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 40/15 și contractul de răspundere materială deplină.

La 02 iulie 2015, între Alexandru Kuiumcean și SRL „East-Auto-Lada” a fost încheiat contractul nr. 20 pentru folosirea cardului bancar – proprietate a companiei SRL „East-Auto-Lada” în situații de lucru.

Potrivit actului de predare-primire din 04 iunie 2016, Alexandru Kuiumcean a primit de la SRL „East-Auto-Lada”, pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu, automobilul IVECO STRALIS, cu nr./î. XXXX, și semiremorca Schmitz SPR24L, cu nr./î. C266RC.

Conform ordinului nr. 42/I din 15 februarie 2017 și foii de parcurs pentru autocamioane seria DAA, nr. 05340132, în perioada 15.02.2017 – 23.03.2017, Alexandru Kuiumcean a fost îndreptat în deplasare pe ruta Moldova-Polonia-România.

La 02 martie 2017, șoferul Alexandru Kuiumcean, traversând teritoriul Poloniei, având obligația de a achita taxa de drumuri necesară, întrucât se deplasa pe drumuri cu

plată, a ignorat-o, și, fiind stopat de poliția poloneză, a fost depistată această încălcare, fiind întocmit de către poliția poloneză proces-verbal pe numele SRL „East-Auto-Lada” și stabilită sancțiunea administrativă sub formă de amendă în mărime de 1 500 de zloți polonezi. Suma de 1 500 zloți polonezi a fost achitată la 02 martie 2017 de către SRL ”East-Auto-Lada”, prin intermediul șoferului Alexandru Kuiușcean, fapt confirmat prin chitanța GL 003679 din 02 martie 2017.

La 09 martie 2017, șoferul Alexandru Kuiușcean, traversând teritoriul Poloniei, având obligația de a completa Autorizația de transportare internațională a mărfurilor pe teritoriul Poloniei, din nou a ignorat-o, și anume în autorizație șoferul Alexandru Kuiușcean nu a înscris numărul de înregistrare camion/autotractor și numărul de înregistrare remorcă. Drept urmare, la 09 martie 2017, a fost stopat de către Poliția de transport din Polonia și, fiindu-i verificate actele respective, s-a depistat această încălcare și pentru completarea necorespunzătoare a Autorizației de transportare internațională a mărfurilor pe teritoriul Poloniei, SRL ”East-Auto-Lada” a fost sancționată cu amendă de 10 000 zloți polonezi. Suma de 10 000 zloți polonezi a fost achitată la 09 martie 2017 de către SRL ”East-Auto-Lada”, prin intermediul șoferului Alexandru Kuiușcean, fapt confirmat prin chitanța BL 017716 din 09 martie 2017.

Ulterior, întrucât autocamionul și semiremorca au fost parcate la parcare cu plată pe perioada până la achitarea amenzilor, compania SRL ”EastAuto-Lada” a mai achitat prin intermediul șoferului Alexandru Kuiușcean suma de 1 889 zloți polonezi pentru parcare cu plată. Suma de 1 889 zloți polonezi a fost achitată la 09 martie 2017 de către SRL ”East-Auto-Lada” prin intermediul șoferului Alexandru Kuiușcean, fapt confirmat prin factura din 13 martie 2017.

În total, suma de 13 389 de zloți polonezi a fost extrasă de către șoferul Alexandru Kuiușcean de pe cardul bancar nr. XXXX, ce aparține SRL “East-Auto-Lada” fapt confirmat prin extrasul din cont BC ”Victoriabank” SA efectuat de către SRL ”East-AutoLada” la 27 martie 2017, ora 09:58.

De la 02 martie 2017 până la 09 martie 2017, salariatul Alexandru Kuiușcean a cauzat companiei SRL ”East-Auto-Lada” un prejudiciu material în mărime de 13 389 zloți polonezi, care, la cursul valutar din 09 martie 2017 constituiau 62 203,09 lei.

Alexandru Kuiușcean a refuzat achitarea pe cale amiabilă a prejudiciului cauzat companiei.

La 29 martie 2017, pârâtului i-a fost înmănată personal, sub semnătură, pretenția nr. 54sj, prin care SRL ”East-Auto-Lada” a solicitat achitarea prejudiciului cauzat în mărime de 65 203,09 lei. Pe înscrisul de pe pretenție, Alexandru Kuiușcean a promis achitarea datoriei, însă ulterior a ignorat-o.

Reieșind din cele expuse, SRL “East-Auto-Lada” a solicitat încasarea de la Alexandru Kuiușcean în beneficiul SRL ”East-Auto-Lada” a prejudiciului material în mărime de 65 203,09 lei și a cheltuielilor de judecată.

În procesul examinării cauzei în prima instanță, reclamanta a înaintat o cerere de concretizare a temeiurilor de drept pe care și-a întemeiat pretențiile, fiind invocate normele conținute în art. 1415 din Codul civil.

Ulterior, reclamanta a înaintat o cerere de micșorare a cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea de la Alexandru Kuiușcean în beneficiul SRL ”East-AutoLada” a prejudiciului material în mărime de 44 584,59 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „East-Auto-Lada” către Alexandru Kuiușcean

privind încasarea prejudiciului, a fost admisă parțial. S-a încasat de la Alexandru Kuiuincean în beneficiul SRL „East-Auto-Lada” prejudiciul cauzat anagajatorului, în limita unui salariu mediu, în sumă de 2400 (două mii patru sute) lei. În rest, pretențiile reclamantei s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de SRL „East-Auto-Lada”, fiind casată hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii. S-a încasat de la Alexandru Kuiuincean în beneficiul SRL „East-Auto-Lada” prejudiciul material în mărime de 44 584,59 lei și cheltuielile de judecată suportate cu titlu de taxă de stat în instanța de fond în mărime de 1956 lei, iar în instanța de apel în mărime de 1003,38 lei. Pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 2925 lei, s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a restituit apelantei SRL „East-Auto-Lada”, taxa de stat în mărime de 409,21 lei, ca taxă de stat achitată în exces, de către organul fiscal, prin intermediul Trezoreriei de Stat.

La 20 septembrie 2019, Alexandru Kuiuincean, prin intermediul avocatului Dinu Brașoveanu, a contestat cu recurs decizia din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Examinând admisibilitatea recursului, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Alexandru Kuiuincean, prin intermediul avocatului Dinu Brașoveanu, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut și poate fi limitat de către autoritățile statului, în special, în ceea ce privește condițiile de admisibilitate a unei căi de atac. Cu toate acestea, restricțiile legale pot fi aplicate dacă nu reduc substanța dreptului dat. În plus, astfel de limitări sunt conforme articolului 6 parag. 1 din Convenție numai în cazul în care urmăresc un scop legitim și în cazul în care există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (a se vedea Malahov, ibidem, parag. 28; Sultan vs Republica Moldova, 5 iunie 2018, parag. 24; Graciova vs Republica Moldova, parag. 23 – 24). Limitările într-o cale extraordinară de atac pot fi mai stricte decât cerințele instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, Marc Brauer vs Germania, 1 septembrie 2016, parag. 34; Miessen vs Belgia, 16 octombrie 2016, parag. 64; Samardžić vs Croația, 20 iulie 2017, parag. 28; Zubac vs Croația (Marea Cameră), 5 aprilie 2018, parag. 82).

În conformitate cu articolul 433 lit. a¹), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

În acest sens, articolul 433 lit. c) din Codul de procedură civilă prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Reieșind din esența art. 437 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în situația în care persoana abilitată cu dreptul de a declara o cerere de recurs este reprezentată de o altă persoană, este obligatoriu de a atașa un document, care confirmă împuternicirile acestuia dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

În același context, art. 75 alin. (1) din legea citată stabilește că, în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Cu titlu principal, în conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Ansamblul acestor norme de drept urmăresc scopul legitim de bună – administrare a justiției și al protecției intereselor legale ale persoanei reprezentate.

Conform cererii de recurs înregistrată la Curtea Supremă de Justiție la 20 septembrie 2019, Alexandru Kuiușcean a fost reprezentat de avocatul Dinu Brașoveanu, care a semnat cererea menționată.

Completul observă că, în fazele procesuale anterioare, avocatul Dinu Brașoveanu a prezentat poziția lui Alexandru Kuiușcean în fața instanțelor de judecată și a depus cererea de recurs în interesele acestuia. Documentul justificativ a fost mandatul seria MA nr. 1136226, contrasemnat de Alexandru Kuiușcean (f.d. 106, vol. I). La acest capitol, potrivit mandatului indicat supra, se constată că, în conformitate cu art. 81 din Codul de procedură civilă, împuternicirile avocatului Dinu Brașoveanu în instanța de judecată sunt: “Toate drepturile procedurale, cu excepția celor supuse sancțiunii nulității” (f.d. 106, vol. I, verso).

Articolul 81 din Codul de procedură civilă denotă că împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a ataca hotărârea judecătorească, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în mandatul eliberat avocatului.

În acest sens, instanța de judecată subliniază că recursul este o cale de atac distinctă de apel, care presupune verificarea legalității unei decizii definitive, fiind reglementată de capitolul XXXVIII, secțiunea 2 al Codului de procedură civilă. Conjunctură relatată implică obligația pozitivă a reprezentantului părții interesate de a confirma prin mandat împuternicirea de a contesta o hotărâre în ordine de recurs.

Așadar, avocatul Dinu Brașoveanu a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, fără a anexa un alt mandat, semnat de către Alexandru Kuiușcean. Din această perspectivă, Completul subliniază că avocatul Dinu Brașoveanu a ignorat obligația de a furniza documentul, legalizat în modul stabilit, care atestă împuternicirile acestuia în acord cu art. 437 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Mai mult, un raționament subsidiar rezidă în faptul că statutul de avocat prezumă că acesta a fost în măsură să cunoască cerințele articolului pre-citat și modul de redactare a mandatului în corespundere cu art. 81 din Codul de procedură civilă.

În esență, drepturile procedurale sunt însoțite, de obicei, de obligații procedurale (a se vedea Zubac, ibidem, parag. 93). Astfel, reprezentantul recurentului trebuia să dea dovadă de vigilență la pregătirea dosarului pentru instanța de recurs și să se aștepte că aceste exigențe procedurale să fie aplicate întocmai cu scopul acestora. Or, în caz contrar, flexibilitatea excesivă manifestată de instanțele de judecată față de limitările analizate ar conduce la eliminarea cerințelor procedurale stabilite prin lege (a se vedea Nicolae Popa vs România, 9 decembrie 2014, parag. 17, Tence vs Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31, Parol vs Polonia, 11 octombrie 2018, parag. 38).

În atare condiții, avocatul Dinu Brașoveanu nu a demonstrat că a fost împuternicit de recurent să declare prezentul recurs. Conjunctura respectivă confirmă că marja de apreciere a instanței de recurs nu a fost disproporționată față de obiectivele securității raporturilor juridice și buneii administrări a justiției.

Deci, raportând raționamentele de mai sus la caracterul special al rolului Curții Supreme de Justiție, normele de drept procedural nu au format un obstacol care să afecteze esența dreptului recurentului de acces la un tribunal (a se vedea Samardžić vs Croatia, 20 iulie 2017, parag. 31).

Având în vedere circumstanțele care preced, Completul conchide că recursul declarat de către Alexandru Kuiușcean, reprezentat de către avocatul Dinu Brașoveanu, nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinare în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Alexandru Kuiușcean, prin intermediul avocatului Dinu Brașoveanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova